

EDITORIAL

Atubangon an araba han milyun-milyon ha butnga han krisis

Waray hunong an paggrabe han pankatilingban ngan pan-ekonomiya nga kamutangan han katawhan Pilipino ilarum han rehimen Duterte durot han pabug-at hini nga mga palisiya. Pirme pakyas an adlaw-adlaw nga indibidwal nga pakigbisog agud mabuhi. Gin-iitsahan hira ni Duterte han matitimod nga mumo samtang ginbubusog an dagko nga oligarko nga nagpadako han mga tiyan.

An naeksister nga kundisyon amo an nagduso ha mga rebolusyonaryo nga pwersa nga tagan atensyon an kurahaw han hiluag nga masa para ha solusyon nga dagmitay ngan panmaihaan ha ira araba, agud tirukon an milyun-milyon nira nga kusog ngan epektibo nga ipasulong an ira mga katungod ngan kaupayan.

Nangangarom ha kangalas an milyun-milyon nga Pilipino tungod ha grabe nga diri mailob nga kahimtang han kawaray trabaho, kawaray balay, himubo nga kita, hitaas nga presyo, kakulangan han bataan

nga utilidad ngan serbisyo pankatilingban, kakulangan ha subsidyo han guberno, karuba han mga pampubliko nga imprastruktura, panlulupot han tuna ngan dislokasyon ha kabaryuhan ngan iba pa nga mapanlasurbo nga epekto han mga kontra-kablas nga palisiya han rehimen Duterte. Padayon nga natikadamo an mga nabubuhi ha kakurian.

Ha mga syudad ngan poblasyon, adlaw-adlaw nga ginpapakurian an masa nga anakbalhas ha kawarayan han malimpyo nga tubig, hitaas nga

"Atubangon...", sundan ha paypay 2

16 nga armas, nakumpiska ha CL ngan ST

DUHA NGA MAGKASUNOD nga aksyon militar an iginlansar han mga yunit han Bagong Hukbong Bayan (BHB) ha Bulacan ngan Mindoro Oriental hadton Pebrero 25 ngan 26. Nakakumpiska dinhi an mga Pula nga mangaraway han 16 nga armas ngan nakaparalisa han usa nga kompaniya nga mapanhibang ha kalibungan.

Bulacan. Madinaugon nga ginreyd han BHB-Bulacan an upisina ngan detatsment han Seraph Security Agency (SSA) ha Barangay San Isidro, San Jose Del Monte City, Bulacan hadton Pebrero 25, alas-7:14 tubtub alas-9 han gab-i. Nakumpiska han BHB an 12 nga magbakod nga pusil, duha nga pistola, mga bala ngan pito nga Icom radio.

Masobra 40 nga armado nga gwardya ngan maton an SSA nga nagseserbe nga pwersa nga pan-

"16 armas...", sundan ha paypay 3

"Atubangon..." *tikang ha paypay 1*

baraydan ha kuryente, dunot nga sistema han pampubliko nga transportasyon ngan trapik, ngan hitaas nga gastos ha edukasyon, presyo han lana ngan sukot ha komunikasyon. Ini ngatanan iginpailarum ha pribatisasyon ngan ginpadalagan ha ngaran han tubo. Gatos-gatos kayukot nga waray disente nga pabalay an naatubang ha tarhug nga mapapalayas ha ira mga barungbarung ha ngaran han paglimpyo han kalibungan samtang ginduduso an makaraut nga reklamasyon agud ighalad ha dagko nga negosyo nga gutom ha tuna.

Ura-ura an pagduso ha kumbersyon ha tuna agud tagan-dalan an konstruksyon han mga dam, operasyon ha pagmimina, turismo ngan enerhiya, ngan mga proyekto nga pan-imprastruktura, ngan an pagpapahiluag han mga plantasyon. Dugang pa hini an grabe nga liberalisasyon ha pag-import han bugas ngan iba pa nga epektos nga pang-agrikultura nga tarhug ha lokal nga produksyon ngan pakabuhian ha kabaryuhan.

Nagpapabilin nga hitaas an disempleyo atubangan han pagluros han ihap han nahihimo nga bag-o

nga trabaho ha pinakahimubo nga balitang ha duha kadekada, dara han damo nga katuig nga nagluluros an lokal nga produktibidad. Kada adlaw, yukot-yukot an naduduso nga magpalangyaw nga labnasan agud magin kontraktwal nga himubo an kita.

Dako nga paras-anon han katawhan Pilipino an rehimen Duterte. Pabug-at nga buhis an iginpatok hini ha nasud. Nagpapakainutil, waray kapas ngan waray labot ini ha guliat han katawhan agud pugngan an pagluros han kalidad han ira kinabuhi.

Gatos-gatos kabilyon nga pondo pampubliko an iginbursa han mga dunot nga upisyal ha porma han mga hukip, pampadalunot ngan *pork barrel*, ginsusupsop han mga ginpapaburan nga pribado nga negosyo ha porma han mga proyekto ngan kontrata ha gubyerno, ngan ginwawaldas ha magasto nga mga higamit ngan operasyon militar. Naghahakin han karikuhan an mga super-riko na nga oligarko. Putos hira ha kahuralwaan ngan karikuhan samtang nalulumos ha gutom ngan ura-ura nga kawarayan an mayorya han katawhan. Atubangan han nagsusulwak nga kangalas han

nasud, iginpapatuman han rehimen Duterte an mga pitad sugad han gin-ngaranan nga "universal health care," "conditional cash transfer," "reporma ha tuna," mga proyekto nga pabalay ngan iba pa nga programa nga "pankaupayan." Ngatanan kaipokrituhan ngan pantangkop ini hira nga nagtatahub ngan nagpapabilin la ha pribatisasyon, pag-iban ha badyet pankatilingban, deregulasyon, hiluag nga kumbersyon han tuna ngan iba pa nga mapanlasurbo nga palisiya nga neoliberal.

Karuyag ni Duterte—hadi han burukrata kapitalismo—ngan han iya mga alyado, nga magpabilin ha poder ngan pribilehiyo. Magkalainlain nga gerra an gintikangan han iya rehimen agud manulsol han panatisismo nga pasista ngan tagan han hiluag nga gahum an militar ngan pulis ha karat-an han mga demokratiko nga katungod. Ha despotiko nga paggamit han estado poder ngan kamadarahug, ginpupuyoy hini an ngatanan nga porma han makatadungan nga oposisyon nga gin-gagauman an araba han katawhan.

Atubangan han grabe nga kundisyon nga pankatilingban ngan pan-ekonomiya ngan kawaray-kaluoy han rehimen Duterte, waray iba nga malalauman an katawhan Pilipino kundi an kolektibo nga gumuli-at ngan ig-insister an ira mga demanda. An ira kadamo amo an kusog nga angay pankatinnan.

Agud ipasulong an ira demokratiko nga pakigbisog, nananawagan an Partido ha ngatanan nga aktibista nga makig-unog ha masa ngan itransporma an kangalas han katawhan ha paggios han masa. Kinahanglan seryoso nga tagan-atenasyon an interes, kaburut-on ngan ungara han katawhan.

Kinahanglan waray hira kapagalan ha pagkakampanya agud pukawon ngan pagiuson an masa ha katuyuanan nga atubangon ngan solbaron an dagko ngan gutdi nga problema nga adlaw-adlaw nga nagpapakuri ha ira. Regular nga ilansar an mga asembleya nga panmasa agud himangrawan an mga karukayaknon ngan igplastar han katawhan an ira mga panan-aw. Ha presente nga kampanya ha elek-

Bolyum L Ihap 5 | Marso 7, 2019

Igin-gagawas an *Ang Bayan* ha yinaknan nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ngan Ingles. Nakarawat an *Ang Bayan* han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot han mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.

[instagram.com/progressiveviews](https://www.instagram.com/progressiveviews)

@prwc_info

[fb.com/groups/prwcnewsroomv2](https://www.facebook.com/groups/prwcnewsroomv2)

cppinformationbureau@gmail.com

Gin-uunod

Editorial: Atubangon an araba han milyunmilyon ha butnga han krisis 1

16 nga armas, nakumpiska ha CL ngan ST 1

Marso 2019, Bulan han BHB 4

Mga deklarasyon nga "kontra-BHB" 4

Mga menor-de-edad, gin-aresto han AFP 5

Kahimtang ngan pag-ato han kababayin-an 5

Ginpahilawig nga *leave* han mga iroy 6

Manila Baywatch, iginlansar 8

Protesta han mga nars 9

Ika-100 katuig han Comintern 10

DPRK, waray magpatarhug ha US 11

An *Ang Bayan* igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas

"Atubangon...", *tikang ha paypay 2*

syon, obligaron an mga kandidato nga umatubang ha katawhan ngan batunon an ira mga demanda.

Kinahanglan gamiton han mga aktibista an kada higayon nga mag-propaganda, ha mga pandiskusyon nga grupo, o ha panhatag han pol-yeto, o pagpahayag ha kalsada, mga bus, dyip o klasrum. Itransporma ha mga sentro han panmasa nga aktibismo an mga komunidad, pabrika, iba pa nga lugar han pagpapakabuhi, eskoylahan ngan iba pa.

Kinahanglan liwat hira magpapakabatid ha ahitasyon ngan pagpukaw ha katawhan nga nagios agud papagbatunon an reaksyunaryo nga gubyerno ha iginpatok hini nga buhis, pag-ulang ha umento han suhol, sobra nga pangungutang, pagbaligya han patrimoniya han nasud ngan iba pa nga pitad nga kontra-kablas ilarum han palisiya nga neoliberal. Kinahanglan nga labaw pa nga ipahitaas an kapukawan han katawhan ha pagbukasas ha pagluluhod han rehimen ha pampinansya ngan pankomersyo nga interes han mga imperyalista.

Kinahanglan pakusgon an determinasyon han masa nga ig-insister an ira mga sosyo-ekonomiko nga katungod, pati na an mga demokratiko nga katungod, atubangan han

ginpapakusog nga panmuypoy han estado. Kinahanglan nira ibuksas an sumpayan han paggrabe han pasismo ha krisis pankatilingban, ngan han pagsisingabot han naghahadi nga barkadahan nga Duterte nga pugngan an katawhan nga bumangon nga nakatak-om an kamao. Kinahanglan himuon nga klaro kaupay an panginginanglan para ha nasyunal-demokratiko nga pakigbisog.

Kinahanglan hira bumulig nga ungbawan an pagkakabuhag ngan disorganisasyon ngan maduruto nga igtukod an ngatanan nga porma han organisasyon masa agud irepresentar an interes ngan ungara han katawhan. Bug-uson an mga al-yansa nga lokal ngan nasyunal ha basaranan han komun nga pansektor ngan panklase nga interes, ngan pagiuson an katawhan ha mga demonstrasyon ha bug-os nga kabungtohan, prubinsya, rehiyon ngan nasud.

Pabor para ha madagmit nga pagdako han Partido an naeksister nga sitwasyon. Kinahanglan epektibo nga pamunuan han mga nangunguna nga kadre han Partido an praktikal nga buruhaton han mga aktibista ngan magin modelo ha waray kaguol nga pagpopropaganda ngan pag-oorganisa ha masa. Kinahanglan hugot hira nga maghi-

mo han mga pag-aaram ha ideolohiya, mag-ases ngan magsumada, ngan pirme isahon an balitang han buruhaton. An abante nga mga masa nga aktibista kinahanglan dagmit nga reklutahon ha Partido. Angay magbug-os han yukot-yukot nga bag-o nga sanga han Partido, ngan pahiluagon ngan parig-unon an mga nakatukod na.

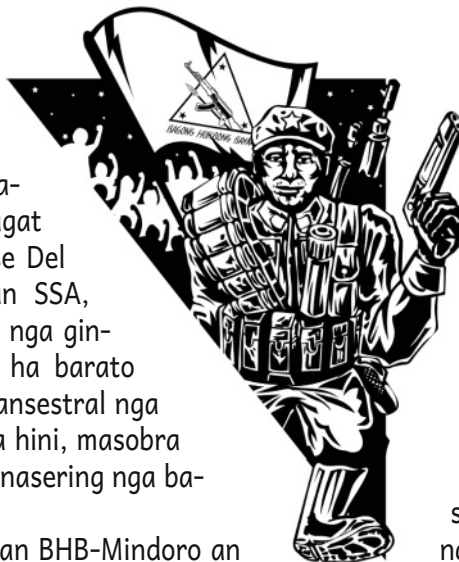
Ha makurimot nga pagpopropaganda ngan pag-oorganisa, ngan haum nga pagsusubaybay ha balitang han kapukawan han masa, maupay nga mapupukaw han Partido ngan mga rebolusyunaryo nga pwersa an masa agud himuon nira an nagtitikadako nga mga paggios. Kung hunahunaon бага-baga han mara nga dagami an kamutangan han nasud, tikang ha guti nga idlap, maglalarab an dako nga kalayo han pag-ato han katawhan.

Samtang ginpapakusog an pakigbisog han nasud para ha ira mga pan-ekonomiya nga katungod ngan ira kaupayan, kinahanglan liwat nga magbantay kontra ha repormismo, ekonomismo, sektoralismo ngan iba pa nga tendensiya nga nagpupugong ha pag-uswag han rebolusyunaryo nga kapukawan han katawhan. An adlaw-adlaw nga pakikigbisog han nasud angay nga igsumpay, sumuporta ngan bumulig ha pagpapakusog han gerra han katawhan. **AB**

"16 armas...", *tikang ha paypay 1*

seguridad han Ayala Lands ngan Bangko Sentral han Pilipinas (BSP). Ginlupot hini nira an masobra 700 kaektarya nga katunaan han mga parag-uma ngan katutubo nga Dumagat ngan Remontados. Sigon kan Ka Jose Del Pilar han BHB-Bulacan, pinaagi han SSA, kun diri man gintatarhug pwersahay nga ginpalit han Ayala Lands ngan BSP ha barato kaupay nga balor an mga uma ngan anestral nga katunaan han mga residente. Resulta hini, masobra 200 nga pamilya na an napalayas ha nasering nga barangay.

Oriental Mindoro. Ginparalisa han BHB-Mindoro an operasyon han Sta. Clara Power Corporation (SCPC), usa nga mapanhibang nga kompaniya ha mina ngan enerhiya, hadton Pebrero 26, dapit alas-3 han kulop ha Barangay Malvar, Naujan, Oriental Mindoro. Ginparalisa han BHB an *batching plant* han kompaniya ngan 44 nga importante nga *heavy equipment* kaupod an usa nga *backhoe*, lima nga trak nga *bigfoot*, duha nga *payloader*, usa nga *crusher* ngan usa nga *cement mixer*.

Nakumpiska liwat han mga operatiba an usa nga pistola nga 9mm, usa nga *shotgun* ngan walo nga Icom nga *radio*.

Sering ni Ka Madaay Gasic, tagapagayakan han BHB-Mindoro, an nasering nga aksyon baton ha panawagan han katawhan han Mindoro para ha katadungan durot han grabe nga destroso nga dara han proyekto nga hydro han SCPC ha Naujan ngan Baco ha nasering nga prubinsya. Hadton bagyo nga "Nona" han 2015, masobra 3/4 han populasyon han prubinsya an naapektuhan durot han dirudiretso nga pagtotroso ngan pagbungkag pinaagi han bomba han SCPC ha kabukiran. Nagresulta ini ha mga pagtuno ngan pagbaha han lagay. Masobra 10 nga residente an namatay ngan lahos P2.5 bilyon-balor han produkto ngan higamit ha agrikultura an naruba.

Samtang ginhimo an aksyon, gintirok han mga Pula nga mangaraway an mga trabahador han SCPC ngan gin-eksplikaran hiunong ha hinungdan han pagsisiro. **AB**

Marso 2019, gindeklara komo "Bulan han BHB"

Komo paghinumdom ha ika-50 nga anibersaryo han Bagong Hukbong Bayan (BHB) ha maabot nga Marso 29, nanawagan an Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) hadton Pebrero 26 ha ngatanan nga rebolusyunaryo nga pwersa nga igdeklara an Marso 2019 komo "Bulan han BHB." Pagsalin-urog ini ha ngatanan nga mga kadaugan ngan pagpasulong han gerra han katawhan ha ngatanan nga natad.

Gin-ayat han PKP an mga rebolusyunaryo nga pwersa nga isangyaw an tinuod nga hukbo han katawhan ha tema nga "Ipasulong an gerra han katawhan tubtub kadaugan!" Baton ini ha waray-wantas nga pasista nga mga atake han rehimen Duterte ngan natikagrabe nga kamutangan han katawhan.

Kadungan han pagselebrar, ginlalauman an mga taktikal nga open-siba han mga yunit han hukbo han katawhan ha bug-os nga nasud agud panalipdan an katungod han katawhan, kasagubay an pagpasulong han tinuod nga reporma ha tuna ngan pagtutukod han mga organisasyon panmasa tubtub ha mga organo han poder pampulitika. Kasagubay liwat an pagsisirod ha pinakalanong nga mga ahente han rehimen Duterte.

Atubangan han mga atentar han rehimen nga pugngan an pagsam-

wak han mensahe han rebolusyunaryo nga armado nga pakig-away, ginkikinahanglan nga pakusgon an kampanya nga pan-impormasyon, pan-edukasyon ngan pampropaganda agud ipasamwak an katukmaan han paglalansar han armado nga pakig-away.

Gin-aghat han PKP an ngatanan nga maghimo han mga pahayag, mga poster ngan *brochure* ha rekrutment, magsurat han mga luwa, kanta ngan estorya, maghimo han mga *painting* ngan iba pa nga obra han arte, ngan maglansar han mga demonstrasyon. Maksimisahon an internet ngan *social media* para ipasamwak an rebolusyunaryo nga buruhaton han BHB. Ipanhimuwa an "terrorista" nga pagngangaran han rehimen US-Duterte ngan ipakita kun hin-o an tinuod nga terorista.

Higayon an bug-os nga bulan

han Marso agud aghaton an pinakadamo nga panmasa nga aktibista ngaduha ha kasyudaran ngan kabaryuhan nga umapi ha BHB, uru-utruhon ngan ipasamwak an panawagan: "Pagserbihan an katawhan! Pagserbihan an rebolusyon!" Sugad liwat, gamiton an pagsalin-urog agud pahitas-on an kapas han mga Pula nga kumander ngan mangaraway ha natad han ideolohiya, pulitika ngan organisasyon.

"Tagan-duon naton an pagpur-sigi ngan optimismo han katawhan Pilipino ha pagpapasulong han gerra han katawhan ngadto ha mas hitaas nga balitang ngan natikahirani ha pagkab-ot ha hul-os nga kadaugan," pagtatapos han PKP. AB

Mga deklarasyon nga "kontra-BHB," larang han AFP

RESULTA HAN PANMIMIRIT ngan saywar han Armed Forces of the Philippines (AFP) an kuno mga pagdeklara ha Bagong Hukbong Bayan (BHB) komo "persona non grata (tawo nga diri ginkakarawat)." Ini an iginplastar ni Ka Rigoberto F. Sanchez han BHB-Southern Mindanao Region kasunod han napabalita nga pagkunderan kuno ha BHB han mga lokal nga guberno ngan komunidad han Lumad ha mga rehiyon nga lugpop han AFP Eastern Mindanao Command.

Sigon kan Sanchez, ini nga kampanya nga saywar ngan intimidasyon resulta han mga "peace and development outreach program" nga iginlansar ilarum han "whole-of-nation approach" han Oplan Kapayapaan. Susrunod nga "peace-building seminar" an iginpatawag han militar ha Davao City, Davao Oriental, Compostela Valley, Davao del Norte, Bukidnon ngan Caraga. Gin-gamit han AFP an ira mga paramilitar sugad han Alamara ngan Bagani, agud piriton an mga konseho nga Lumad nga umatender ha mga nasering nga seminar. Kahuman hini gin-eengganyar hira nga magmartsa dara an mga plakard nga nag-uunod han mga kontra-insurhensiya nga panawagan.

Hini nga mga "seminar" gihapon iginduduso han militar an putos-ha-anomaliya nga Enhanced Comprehensive Local Integration Program nga mas kilalado komo mga buwa nga pagpapasurender. Ha Compostela Valley hadton Pebrero 20, kahuman iligal nga arestuhon han 71st IB an tulo nga parag-uma ha Sityo Binogsayan, Barangay Napnapan ngan iginpresentar hira komo mga "sumurender" nga BHB. Ha luyo ini han makusog nga pahayag han mga upisyal han lokal nga guberno nga an mga gin-aresto nga hira Eddie Avila, Graciano Embalsado ngan Pulpy Lariwan ngatanan mga sibilyan nga residente han nasering nga baryo.

Labot hini, ginpapakaraut liwat han AFP ngan ginnganganan nga mga prente han PKP an mga ligal nga organisasyon, progresibo nga *party-list* ngan mga *non-government institution* nga nag-uundong han katungod ngan interes han mga parag-uma ngan Lumad. Ha sugad, iginbubutang ha peligro han AFP an nasering nga mga sibilyan nga institusyon ngan ira mga lider komo target han mga arbitraryo nga pag-aresto ngan pagpatay. AB

Mga menor-de-edad, ilegal nga gin-aresto han AFP

Duha nga menor-de-edad nga estudyante an ilegal nga gindakop ngan igindetiner han mga sundalo han 88th IB ha Sityo Sanggiapo, Barangay Sinuda, Kitaotao, Bukidnon hadton Pebrero 18. Hira Loujean Antian Lumbatan, 17, estudyante ha Sinuda High School, ngan Ara Mystica Antian Pangcat, 10, estudyante han Cabalansihan Elementary School an gin-aresto han mga sundalo dapit alas-11 han aga hin waray hinungdan. Tubtub alas-11 hiton nga gab-i igintago hira sakob han kampo.

Hin ginkadto han mga kag-anak ngan kaurupdan ha kampo, diretso nga gindiwara han mga sundalo nga kapot nira an duha ngan igintabrog an mga namimiling. Sigon ha asoy han mga biktima, hiton mismo nga panahon gintarhug hira han mga sundalo nga ayaw pag-inaringasa. Kahuman hini, gindara an mga biktima ha puno nga hedkwarters han 88th IB ha Maramag kun diin hira iginpailarum ha grabe nga interogasyon. Kulop na han Pebrero 19 hin buhian hira han mga sundalo.

Terorismo ha Negros

Padayon nga ginbibiktima han mga armado nga pwersa han rehimen an mga sibilyan nga residente han Negros. Dugang ha mga pagtalapas han mga sundalo ngan pulis an mga kaso han intimidasyon, panunungog ngan ilegal nga pag-aresto. Prinsipal nga salaan an mga sundalo han 94th IB ngan tawuhan han Philippine National Police (PNP) Regional Office 7.

Intimidasyon. Gin-ulang han mga elemento han 94th IB hadton Marso 9 an masobra 400 nga delegado han usa nga *humanitarian mission* nga nagtutumuyo nga hiba-ruon an kahimtang han mga komunidad nga presente nga gin-ookupar ngan ginsasabragan han teror han mga armado nga pwersa han estado ha Guihulngan City, Negros Oriental. Ginbug-os an delegasyon han mag-kalain-lain nga organisasyon ngan pormasyon nga karuyag makig-usa ha mga biktima han mga pasista ngan mga baga-"Tokhang" nga atake han mga tropa han 94th IB ngan han PNP ha mga residente han Guihulngan ha tahub han Synchronized Enhanced Managing of Police Operations (SEMPO) o Oplan Sauron.

An pinakaurhi nga nahisumat nga kaso han atake han 94th IB amo an pagsunog ha balay ni Tisoy Pasinabo ha Sityo Panagtugas, Barangay Trinidad ha nasering nga syudad hadton Pebrero 24, dapit alas-3 han kaagahon. Kaupod an pamilya ni Pasinabo ha 87 nga residente nga naduso nga mag-ebakwet hadton Enero 28 tungod ha waray-wantas nga pan-gigipit ha ira han mga sundalo.

Temporaryo nga naukoy ha San Carlos City, Negros Occidental an mga nag-ebakwet. Nakakita an mga doktor han mga pangilal-an han troma ha mga biktima tungod ha kahadlok ngan kabaraka nga igin-urot han nagpapadayon nga operasyon militar ha ira mga komunidad. Ha usa nga interbyu, igin-saysay han usa nga lagas nga babaye nga residente han Sityo Kasingan nga diri hiya makaturug tikang han umabot an mga sundalo.

Militarisasyon. Iginsumat han mga residente nga hadton Pebrero 21-24, inabot ha 110 nga sundalo ngan pulis an nag-okupar ha mga sityo han Tabalogo ngan Malatanglad ha Barangay Budlasan, Canlaon City, Negros Oriental. Nagurot han kahadlok ha mga residente an pagbabalay-balay han mga sundalo ngan pag-iimbestigar.

Ilegal nga pag-aresto. Hadton Pebrero 22, alas-2 han kaagahon, ilegal nga gin-aresto han gintig-ob nga mga tropa han 94th IB, PNP-Criminal Investigation and Detection Group ngan Special Action Force, ha pangunguna ni PS/Insp. Ruben E. Verbo Jr., an lima nga sibilyan ha Barangay Budlasan, Canlaon City, Negros Oriental. Ginkilala an mga biktima nga hira Guillermo Casipong Sr., 62, mga anak niya nga hira Jerome ngan Guillermo Jr.,

Emilio Mahinay, ngan Francine Maribong. Samtang gin-iimbestigaran, gintagaan han mga sundalo han pusil ha ulo ngan gintarhug nga papatayon hi Mahinay. Presente nga nakadetiner an mga biktima ha Canlaon City Police Station. Ha Mahinay, ilegal liwat nga gin-aresto hadton Pebrero 15 an lider parag-uma nga hi Nimrod Balansag han KAUGMAON-Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP). Ginsalawdan han hinimu-himo nga mga kaso nga *illegal possession of firearms* an ngatanan nga gin-aresto.

Ha pahayag han KMP hadton Marso 3, ginkundenar hini an pagbuylo han mga pasista nga atake kontra ha mga parag-uma ha prubinsya nga ginhimo ilarum han Memorandum Order 32 han rehimen US-Duterte nga pormal nga nagpailarum ha bug-os nga Isla han Negros ha waray tubtuban nga paghahadi nga militar. Nanawagan ini han independyente nga imbestigasyon hiunong ha paggamit han AFP ngan PNP ha Oplan Sauron komo instrumento ha pagtalapas han katungod pantawo.

Samtang, makusog nga ginkundenar han mga progresibo nga organisasyon, tagdependa ha tawhanon nga katungod, akademiko, abogado, mamamahayag ngan tawo ha singbahan ha Cagayan de Oro an malisyoso nga pag-sumpay han AFP ha ira mga kaupod ha Bagong Hukbong Bayan ngan Partido Komunista ng Pilipinas. An nasering nga listahan igin-gawas han 4th ID hadton Pebrero.

AB

Tinalumpigos nga kahimtang ngan pag-ato han kababayin-an nga Pilipino

I larum han bagakolonyal ngan bagapyudal nga katilingban, diri la nahiaagum han paniniyupi an kababayin-an nga Pilipino komo trabahador o parag-uma, nahiaagum pa hira han labaw nga pananalumpigos durot han mga diskriminasyon ha tawoa ngan sobinismo han kalalakin-an.

Itanding ha lalaki, mas himubo an suhol ngan mas matiyupion an kahimtang han mga babaye nga trabahador. Kadungan hini, ginhi-got hira ha kultura nga patriyarkal nga nagtatalaan han "papel" nira ha katilingban, komo tagdumara han panimalay, tag-timangno han asawa, taga-ataman han anak o nakababata nga bugto, lagas nga kaganak ngan iba pa nga kaurupdan.

Labaw pa nga pag-antos an nahiaaguman han kababayin-an ha pagpapatuman han rehimen US-Duterte ha pinakagrabe nga mga palisiya nga neoliberal. Mas nag-iha an oras han ira pagtrabaho agud makadungan ha paghitaas han presyo han transportasyon, pagkaon ngan iba pa nga batakan nga panginahanglan. Labaw hira nga nahiluludlod ha utang agud makadungan ha naghitaas nga kabaraydan han serbisyo. Gin-aantos nira an kawaray han disente nga trabaho ngan makaburuhi nga suhol durot han kawaray han tinuod nga industriyalisasyon ngan reporma ha tuna.

Atubangan hini, labaw nga nagigin makatadungan an pag-ato han kababayin-an nga trabahador ngan parag-uma para ha ira mga katungod ngan kaupayan, sugadman para ha interes han ira mga pamilya. Yawe nga mapagios an ira sektor agud tapuson an presente nga sistema, prinsipal pinaagi han armado nga rebolusyon.

Kahimtang han kababayin-an nga Pilipino

Haros patas an ihap han mga kalalakin-an ngan kababayin-an ha katilingban Pilipino. Sugadman, mas himubo an tantos han ira partisipasyon (49% itanding ha 77% han kalalakin-an) ha pwersa han pagtrabaho, ngaduha ha kasyudaran ngan kabaryuhan.

Himubo an ira suhol ngan hilaba an ira oras han pagtrabaho. Sobra

1.2 milyon nga kababayin-an an nagtatrabaho ha pinatipat nga pagtitinda. Nakarawat hira han suhol nga waray pa ha katunga han makaburuhi nga suhol samtang gin-papatrabaho hin tubtub 52 oras kada semana nga waray bayad ha obertaym. Maabot 1.8 kamilyon an nagtatrabaho komo mga surugon, taglabada ngan iba pa. Adlaw-adlaw nakatalaan hira nga 24 oras ha pagseserbe ha ira amo.

Ha mga engklabo han pagtrabaho nga dominado han mga langyawanon nga kompaniya, 65-75% han mga trabahador an kababayin-an. Kadam-an kontraktwal, diri api ha mga unyon ngan ha sugad waray mga benepisyo sugad han *maternity leave*. Samwak an diskriminasyon ngan pangabuso ha kababayin-an tungod nga libre nga nakakaghimo han grabe pa nga mga palisiya an nasering nga mga kompaniya hin waray regulasyon han estado.

Ha kabaryuhan, pas-an han kababayin-an nga parag-uma an natikagrabe pa nga kawarayan han kalugaringon nga tuna durot han hiluagan nga panlulupot ngan

kumbersyon ha tuna para ha mga kompaniya ha pagmimina ngan plantasyon. Gin-aantos nira an dirudiretso nga pagpatay ha sektor han agrikultura durot han waray renda nga importasyon han mga produkto nga agrikultural. Dugang ini ha daan na nira nga kakurian durot han hitaas nga plete ha tuna, himubo nga presyo han ira produkto, usura ngan iba pa.

Haros katunga han mga Pilipino nga nagawas ha nasud an kababayin-an. Dako nga ihap ha ira an iginbutang ha manwal, maghugaw ngan peligroso nga trabaho kun diin waray o haros waray nira mga katungod. Waray liwat hira proteksyon kontra ha pisikal ngan sekswal nga abuso ngan paniniyupi.

Pagpapagios para ha rebolusyon

Tikang han pagtikang, maaram an nasyunal-demokratiko nga kagiusan nga tungod kay katunga han katawhan an kababayin-an, nakasari-gin hin dako an kadaugan hini ha pagpapagios ha mga babaye ha ngatanan nga nataran han pagkigbisog. Ginkikilala an kamatuoran nga mas dako an nahiaaguman nga kakurian han kababayin-an itanding ha kalalakin-an. Dugang ha nahiaaguman nira nga paniniyupi, pananalumpigos ngan pan-gigipit, na-

hiaagum liwat hira han sobinismo han kalalakin-an ngan diskriminasyon ha tawoa.

Ha kasaysayan han rebolusyunaryo nga kagiusan, ginkikilala ngan gintatagan han pagtagad an mga isyu han kababayin-an. Ha temprano nga balitang gintukod an Makibaka (Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan), nga magigin usa ha mga alyado nga organisasyon han National Democratic Front of the Philippines. Ha syahan nga higayon, nagkamay-ada han organisasyon an kababayin-an nga klaro nga nagpaplastar han pananalumpigos ha sektor ngan an panginahanglan para ha usa nga mapagtalwas nga kagiusan han kababayin-an pinaagi han pag-upod ha usa nga nasyunal-demokratiko nga kagiusan.

Sugad liwat, nahisakob ha programa han Partido, ngaduha ha syahan ngan ikaduha nga Kongreso hini, an pagseguro nga ginreseperto an mga katungod ngan kaupayan han kababayin-an samtang nagrebolusyon ngan ha bubug-uson nga sosyalista nga katilingban. Lupgop hini an pakikigrelasyon, kasal ngan diborsyo, kun diin ginseseguro nga naaataman an ira interes. Ginseseguro ngaduha ha Partido ngan BHB nga mayda patas nga mga katungod ngan oportunidad an mga babaye ngan lalaki sakob han organisasyon.

Maiha na nga nakatalaan ini nga mga pitad agud pabuyohon an partisipasyon han kababayin-an ha rebolusyon. Nakada ha kamutangan yana agud labaw pa nga padamuon an ira ihap ngan palargahon an ira kakaya-

han ha ngatanan nga natad han paggios. Gin-aaghat an ira partisipasyon ha ngatanan nga natad han buruhaton --ha ekonomiya, pulitika, kultura, ha pamumuno han organisasyon ngan buruhaton militar--agud diri hira mapriso ha gin-ngaranan nga buruhaton han babaye, sugad han mga buruhaton ha balay, pagluluto ngan paglalabada ngan iba pa.

Maaram an rebolusyunaryo nga kagiusan nga ha pakigbisog han kababayin-an mahitatabo an ira kalugaringon nga katalwasan. Kinahanglan hira nga engganyaron ngan buligan nga umato ha diskriminasyon ha tawoa ngan sobinismo nga lalaki; kadungan ha pag-ato ha paniniyupi ngan pananalumpigos nga imperyalista, pyudal ngan burukrata-kapitalista. Kinahanglan liwat engganyaron ngan buligan han kababayin-an an kalalakin-an nga igalikway an mga nabibilin nga sobinismo nga naltaw pa gihapon bisan ha sakob han progresibo ngan rebolusyunaryo nga kagiusan.

Ha ranggo han intelihensya, kinahanglan igalikway an ilusyon nga magkapatas an kababayin-an ngan kalalakin-an tungod kay nakasakob na an babaye ha kolehiyo, nagigin mga propesyunal o diri ngani sinagka na ha ranggo han mga korporasyon o burukrasya nga sibil. Kinahanglan pakig-awayan an konsepto han "women empowerment" nga ginpapasamwak han mga imperyalista ngan naghahadi nga klase nga nagkakahulogan la han paglamon ha kababayin-an ha reaksyunaryo nga burukrasya o ha kawatan nga mga korporasyon. AB

Ginpahilawig nga *leave* han mga bag-o nga iroy, naisabalaud

NAISABALAUD NA AN *expanded maternity leave* (ginpahilawig nga bakasyon han mga bag-o nga iroy tikang ha ira trabaho) kahuman ini aprubaran ni Rodrigo Duterte hadton Pebrero 22.

Haros usa kadekada na ini nga igin-iinsister ngan iginkakampanya han Gabriela Women's Party-list (GWP) kaupod an iba pa nga progresibo nga grupo ngan personahe. Ilarum han balaud, poyde na nga umawan ha trabaho an usa nga bag-o nga iroy hin tubtub 105 kaadlaw samtang nakakarawat pa gihapon han suhol o sweldo. May opsyon pa an iroy nga pahilawigon an iya *leave* hin usa kabulan pero waray na sweldo. Ha presente, maabot ha 60 kaadlaw la an *leave* nga may bayad han usa nga bag-o nga nanganak.

"Produkto ini han amon maduroto nga kampanya...kaupod an magkalain-lain nga grupo, komo pagkilala ha amot han kababayin-an ha aton ekonomiya," pahayag han GWP. "Usa ini nga importante nga pag-uswag ha pagseseguro ha katungod han mga kababayin-an ha ma-

ternal health (kalibsugan han mga iroy) ngan ha pagdependa ha seguridad ha trabaho han mga trabahador nga burod," dugang pa han GWP.

Sugadpaman, nagpahimatngon an Gabriela nga diri angay magresulta ha diskriminasyon ha mga babaye nga trabahador an nasering nga balaud. Nakada ha 2% la han mga kababayin-an nga trabahador an nagbuburod. Dugang dinhi, kadakan han mga babaye nga trabahador kontraktwal ngan diri nakapahimulos han bisan pinakabatakan nga mga benepisyos.

Ha sektor han serbisyo ngan damo nga trabahuan ha mga *export processing zone*, diri gin-eempleyo an usa nga burod o bisan an babaye nga may-asawa tungod ha posibilidad han pagbuburod. Kun nabuburod, diri na la hira utro nga igin-eempleyo.

Manila Baywatch, iginlansar

NAGTIROK HADTON PEBRERO 22 ha singbahan han Malate, Manila an maabot 200 nga kaapi han mga organisasyon han mga parupangisda, kablas ha syudad, kababayin-an, relihiyoso ngan maka-kalibungan agud iglansar an alyansa nga Manila Baywatch nga magbantay ha pag-uswag ha kunohay rehabilitasyon ngan proyekto nga reklamasyon ha Manila Bay.

Sigon ha grupo, kun seryoso an rehimen ha rehabilitasyon, kinhanglan itadong ini ha pagpatindog han mga pabalay nga poyde nga ibutang ha ligid han dagat ngan mga kanal ngan diri pagpapaiwas ha mga residente. Kinahanglan utro nga buhion an Manila Bay nga nasubay ha panginahanglan han mga parupangisda ngan diri para ha mapanhibang nga reklamasyon.

Usa ha makakabenepisyos ha proyekto nga reklamasyon an embahada han US nga nakatalaan nga magdugang han mga bilding.

Mga nars, umato ha diri makatawo nga kahimtang ha pagtrabaho

WELGA AN PAHIMATNGON han mga nars ngan trabahador ha panlawas ha University of Santo Tomas Hospital (USTH) ha Manila City kontra ha diri makatawo nga kahimtang ha pagtrabaho sakob han hospital.

Reklamo han mga nars, tungod kay kulang han empleyado an hospital napipiritan hira nga maghatag han mas hilaba nga oras ha pagtrabaho. Tungod hini apektado an kalidad han ira serbisyo. Sering nira, mayoriya ha ira nagtatrabaho hin tubtub 12 oras kada adlaw.

Ha presente mayda 965 nga empleyado an hospital kun diin 579 an kaapi han unyon. Hadton Pebrero 11, mayoriya han mga kaapi han unyon bumotos pabor ha welga. Nagsalawad hira han *notice of strike* ha Department of Labor and Employment (DOLE) kahuman pakyas nga magkasarabot an unyon ngan administrasyon.

Iginpahayag liwat han unyon nga nagpapatuman han kontraktwalisasyon an USTH. Ginpapabayad liwat an mga ginkawat pa la nga empleyado han *training fee* nga nabalor han P5,000-P7,000.

Samtang, usa nga *prayer vigil* naman an ginhimo han mga trabahador han Organization of Zagu Workers (ORGANIZA) hadton Pebrero 19 atubangan han upisina han Zagu Food Corporation agud riwahan an panruba hini ha ira unyon ngan kontra-trabahador nga mga palisiya han kompaniya. Diri pa la maiha nagsalawad han *notice of strike* an ORGANIZA ha National Conciliation and Mediation Board.

Ha Baguio City, nabuksas an dako nga kakulangan han mga inspektor han DOLE agud seguruhon nga nagpapatuman an mga kompaniya ha pagseguro han kalibsugan ngan katalwasan han mga trabahador. Ha maabot 20,000 nga negosyo ha syudad, mayda la 16 nga mga *labor inspector*, nga asya liwat an nakatalaan ha bug-os nga rehiyon. Ha bug-os nga nasud, 800 nga inspektor la an aada para ha sobra 900,000 nga negosyo.

Ika-100 katuig nga anibersaryo han Comintern, ginhinumdom

GINHINUMDOM HAN PANKALIBUTAN nga klase han proletaryado an ika-100 katuig nga anibersaryo han pagkatukod han Third International o Communist International (Comintern) han Syahan nga Kongreso hini ha Moscow hadton Marso 2-6, 1919. An Comintern resulta han madinaugon nga Dakila nga Proletaryo nga Rebolusyon Oktubre nga nagtukod han diktadura han proletaryo ha Russia ngan nagbukas han pito kadekada nga magdinaugon nga sosyalista nga rebolusyon ngan konstruksyon ha usa nga ikatulo han bug-os nga kalibutan. Madinaugon nga igin-undong han Comintern an pagpasulong han pankalibutan nga proletaryo nga rebolusyon ngan an pagbulig ha pagtukod han mga Partido Komunista ha iba-iba nga dapit han kalibutan. Nagkamay-ada ini hin malupgopon nga rebolusyonaryo nga impluwensya ngan mga bunga tubtub ha pormal nga pagbungkag hini hadton 1943.

Hadton Marso 1, nagpagawas hi Jose Maria Sison, tagapangulo nga tagapagtukod han Partido Komunista ng Pilipinas, han usa nga artikulo kun diin iginsulsog an makasaysayan nga papel han Comintern ha pagbulig ha pagtukod han Communist Party of the Philippine Islands (CPPI), an kadaan nga Partido Komunista ng Pilipinas, tikang han tukuron ini hadton 1930. Mababasa ha website han PKP ha www.philippinerevolution.info an bug-os nga artikulo.

DPRK, waray magpatarhug ha US

WARAY NAKAB-OT NGA kasarabutan o ginkakaurusahan nga pahayag an utro nga pakikigkita han pinuno han Democratic People's Republic of Korea (DPRK o North Korea) nga hi Kim Jong Un ha presidente han US nga hi Donald Trump hadton kata-pusan nga semana han Pebrero ha Vietnam. Katuyuanan han nasering nga miting nga utro nga pag-erestoryahan an denukleyarisasyon han DPRK, usa nga kasarabutan nga naabot ha syahan nga erestorya hadton naglabay nga tuig ha Singapore. Syahan na ini nga ginkasarabutan han DPRK ngan Republic of Korea (mas kilalado komo South Korea) komo inisyal nga pitad ngadto ha reunipikasyon han duha nga Korea. Waray umabuyon an DPRK nga dayon tikangan an pagruba han mga pasilidad nukleyar hini kun diri ig-atras han US an iginpatok hini nga *economic sanction* ha nasud. Ini nga *sanction* nagdiri ha damo nga nasud nga makignegosyuhay ha DPRK. Tungod hini, limitado an komersyo han DPRK, ngan napipiritan ini nga sumarig ha pakikignegosyuhay ha China ngan iba pa nga independyente nga mga nasud.

Klaro nga diri bubul-iwan han DPRK an kapas hini nga maghimo ngan gumamit han armas-nukleyar hin waray mahinungdanon nga konsesyon tikang ha US. An nukleyar nga arsenal hini usa ha pinakagamhanan nga armas kontra ha direkta nga agresyon ngan interbensyon han US, sugad liwat ha agresyon hini gamit an South Korea nga daan na nga ginpwestuhan han US han mga tropa ngan kalugaringon hini nga armas nukleyar. Kaupod ha mga igin-insister han DPRK ha US an pagkakaada han tratado pankamurayawan giutan han North ngan South Korea, gilayon nga pagharukal han *economic sanction*, pagtapos ha mga *war game* ha tubtuban ngan kadagatan hini ngan pag-iban han mga tropa han US ha South Korea. Ha pagkayana, may-ada 28,500 tropa an US ha giutan han DPRK ngan South Korea.

Tikang ha syahan nga erestorya, ginsuspinder na han DPRK an *missile* ngan *nuclear testing* hini. Samtang, an ginhimo pa la han US amo an temporaryo nga ginsuspinder ha tagdagko nga mga *war game* giutan hini ngan hukbo han South Korea. Padayon liwat nga nakaposisyon ha kadagatan ngan mga base hini ha Asia an kalugaringon hini nga mga pwersa nga nukleyar (submarino, barko ngan edro) nga andam nga gamiton hini kontra ha DPRK.